

CYNODONTIUM POLYCARPUM (HEDW.) SCHIMP.

een nieuwe aanwinst voor de Nederlandse mosflora

door B.O. van Zanten

Tijdens een inventarisatieonderzoek van het natuurreserveaat "De Weerribben" in n.w. Overijssel, gedaan van 20 tot 30 juli 1964 door de Heer D.M. Pegtel, student in de biologie te Groningen, werd door hem een mos verzameld welke met de mossentabel van Margadant niet gedetermineerd kon worden.

Diagnose:

Planten donker groen in vrij compacte kussens. Stengels ongeveer 0,5 cm hoog, rechtopstaand. Bladeren 2 - 2,5 mm lang, 0,3-0,4 mm breed, droog vrij sterk gekronkeld, vochtig afstaand, smal lancetvormig; bladrand duidelijk teruggeslagen, niet verdikt, maar soms hier en daar uit 2 cellagen bestaand, zwak getand, iets sterker bij de top, tanden meestal enkelvoudig maar soms een tweelingtand aanwezig; nerf dorsaal uitstekend, meestal in de bladtop verdwijnend; bladcellen vierkant tot rechthoekig, 10-20 μ lang en ongeveer 10 μ breed, met veel chlorophyll, glad, cellen bij de basis groter, rechthoekig, 30-50 μ lang en 12-15 μ breed. Rest niet aanwezig.

Discussie:

Determinerend met de Belgische flora van Demaret kwamen we uit op *Cynodontium polycarpum*, maar indien men de beschrijving ervan vergelijkt met de bovenstaande dan blijken er toch enige verschillen te zijn. Volgens Demaret zijn de stengels 1,5 cm. hoog, de bladeren 3-4(5) mm. lang en ongeveer 1 mm. breed, de bladrand twee-lagig en de bladcellen min of meer mamilleus. *Cynodontium strumiferum* (Hedw.) Lindb., welke vegetatief veel op *C. polycarpum* lijkt heeft nog sterker mamilleuse bladcellen. Fertiel is *C. strumiferum* gemakkelijk te herkennen aan de krop, welke geheel ontbreekt bij *C. polycarpum*.

De Heer J. Landwehr, die er tekeningen van gemaakt heeft, betwifelde ook of het wel *C. polycarpum* was en dacht dat het eventueel *C. jenneri* (Schimp.) Stirt. kon zijn. Herbarium materiaal van deze soort kwam inderdaad veel overeen met onze plant wat betreft de gladde bladcellen en de niet verdikte

bladrand, maar de cellen van *C. jenneri* waren iets groter en veel regelmatig vierkant, terwijl de bladranden nauwelijks teruggeslagen waren. Volgens mij is er toch een veel grotere overeenkomst met *C. polycarpum* dan met *C. jenneri*.

Voor een uiteindelijke beslissing leek het ons echter toch gewenst het materiaal te laten controleren. Hiertoe werd het opgestuurd aan E. Nyholm in Stockholm. Zij was ook van mening dat het *C. polycarpum* was, maar een slecht ontwikkeld exemplaar, dat waarschijnlijk droog en sterk beschaduwd heeft gegroeid.

Habitat:

Op de grond en vergane plantenresten in verwaarloosd rietland. Of de planten inderdaad op een droge, sterk beschaduwde plaats gegroeid hebben is niet bekend. Op een later gehouden excursie konden we de soort niet terugvinden.

Summary:

Cynodontium polycarpum (Hedw.) Schimp. has been found for the first time in The Netherlands in the nature reserve "De Weerribben" in the Northwestern part of the Prov. of Overijssel. The specimen was poorly developed and sterile.

VERSLAG VAN HET INSTRUCTIEVE MOSSENWEEKEND OP DE DIKKENBERG BIJ WAGENINGEN OP 26 EN 27 MAART 1966

door J.B.M. Frencken

(Een vrijwel gelijkluidend verslag is verschenen in "Natura". We hebben gemeend, dat opname van de gevonden soorten in "Buxbaumia" ook wenselijk was. Red.)

Voor de derde maal werd een instructief mossenweekend georganiseerd, ditmaal gehouden in de omgeving van Wageningen. De grote belangstelling deed ons concluderen, dat de interesse voor de mossenstudie steeds groeiende is. Behalve een